

ISSN 1332-7682

NAPON RIJEČI

LIST UČENIKA ELEKTROTEHNIČKE ŠKOLE

ELEKTROTEHNIČKA ŠKOLA

Konavoska 2, ZAGREB

ŠKOLSKA GODINA 2013./2014.

Godina 23. Broj 41.

Sadržaj:

Sadržaj:	2
Upisi 2014./2015.....	3
Energetski tjedan na FER-u.....	4
Posjetili smo nuklearnu elektranu Krško.....	5
Školsko natjecanje – NetCompetition.....	7
„Dojdi osmaš“	8
Škola po mjeri njenih učenika i djelatnika.....	9
100 godina od Matoševe smrti.....	11
1909.	12
U povodu 100 godina smrti Antuna Gustava Matoša.....	13
Svečanost u povodu prvog darivanja krvi	19
Zašto mladi piju i puše?.....	20
Preporuka za čitanje	21
Moje školske kolege.....	26
Normalno je pomagati drugima u nevolji	26
45. godišnjica mature.....	27
Uloga vjeronauka u školi	30
O vjeronauku u školi govore vjeroučenici	32
Vjeronauk ili Etika	33
SVJEDOČANSTVO GLORIJE POLO	36
PARLAONICA:.....	37
Arijan je izvrstan sportaš i uzoran učenik.....	38

Upisi 2014./2015.

Elektrotehnička škola je strukovna škola koja učenicima nudi obrazovanje za zanimanja iz sektora elektrotehnike i računalstva. U školskoj godini 2014./2015. našim budućim učenicima nudimo zanimanja čija izobrazba traje četiri godine:

- elektrotehničar - 2 razreda (56 učenika)
- tehničar za računalstvo - 3 razreda (84 učenika)
- tehničar za računalstvo - novi strukovni kurikulum - 1 razred (28 učenika)
- tehničar za električne strojeve s primijenjenim računalstvom - 1 razred (28 učenika)

i zanimanje s trogodišnjom izobrazbom:

- elektromehaničar - 1 razred (28 učenika)

U svim školama koje nude ova zanimanja učenici svladavaju iste obvezne predmete koji čine oko 85% ukupnih nastavnih sadržaja. Razlika između škola je u izbornim i fakultativnim sadržajima koji se nude u trećem i četvrtom razredu, a Elektrotehnička škola nudi:

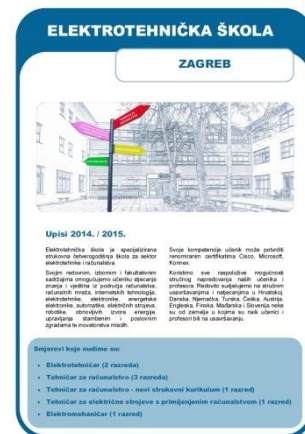
- a) računalne mreže s mogućnošću dobivanja međunarodnog certifikata CISCO – CCNA – druga diploma
- b) microsoft sadržaji s mogućnošću dobivanja međunarodnog certifikata
- c) obnovljivi izvori energije s mogućnošću dobivanja međunarodne licence
- d) internetske tehnologije
- e) elektroničko upravljanje zgradama s mogućnošću dobivanja Konnex licenci
- f) industrijska računala

Naši vrijedni profesori razvijaju nove izborne predmete i specijalizacije iz područja inteligentnog stanovanja i obnovljivih izvora energije.

Odabir srednje škole je učeniku jedan od prvih koraka u usmjeravanju svoje buduće karijere. Pozivamo sve zainteresirane učenike i njihove roditelje da posjete školu na otvorenim danima u subotu 14.6. u 12 sati.

Imamo suvremenu laboratorijsku opremu, marljive profesore i ukoliko učenik želi steći znanja i vještine iz područja elektrotehnike i računalstva, bavit se sportskim aktivnostima – mi smo škola mogućnosti.

Renato Matejaš, prof.

Energetski tjedan na FER-u

Gradska uprava Grada Zagreba organizirala je od 12. - 17. svibnja 2014. god. tradicionalni peti **Zagrebački energetski tjedan** (www.zagreb-energyweek.info).

U okviru bogatog svakodnevnog programa na više lokacija, gospođa Bruna Jakšić iz Gradskog ureda za energetiku pozvala nas je da posjetimo **Dane otvorenih vrata Fakulteta elektrotehnike i računarstva** u ponedjeljak, **12. svibnja** u 14h.

Nas tri profesorice i oveća grupa zainteresiranih učenika trećih i četvrtih razreda našli smo se u dogovoreno vrijeme pred, nama bivšim, a nekim učenicima sigurno budućim fakultetom.

Prvo smo organizirano odvedeni u njihov **Laboratorij za sustave obnovljivih izvora energije** (engl. Laboratory for Renewable Energy Systems - **LARES**), pri Zavodu za automatiku i računalno inženjerstvo. Laboratorij se nalazi na 13. katu najviše FER-ove zgrade. Voditelji su mu prof. dr. sc. Nedjeljko Perić i izv. prof. dr. sc. Mario Vašak, a našoj je grupi, na veliko zadovoljstvo svih prisutnih, domaćin bio istraživački asistent **Marko Gulin** (marko.gulin@fer.hr). Veseo i pun entuzijazma, gospodin Marko sve nas je oduševio svojim zanimljivim pričama o njihovim istraživačkim projektima, pokazao nam vjetroagregat u zračnom tunelu, računalni "mozak" svih upravljačkih sustava, spremište gorivnih članaka, govorio nam o problemima i raznim pokušajima rješenja pohrane električne energije, da bi nas na kraju strmim stepenicama poveo i na sam krov! Na krovu je instalirana fotonaponska elektrana s desetak solarnih panela. Morali smo vrlo oprezno koračati između neobičnih konstrukcija, neodlučni na koju bismo stranu prije pogledali... Osim fascinantnih prizora velikog polja solarne (pa i meteorološke opreme), očarao nas je i Zagreb iz te visinske perspektive.

Puni dojmovi nastavili smo obilazak: povelili su nas u Zavod za elektrostrojarstvo i automatizaciju, u zanimljivi **laboratorij za elektromotorne pogone**, prepun vrhunskih frekvencijskih pretvarača, moderne PLC opreme, sustava za regulaciju električnih strojeva, pokazivali nam **EEN sustav Hrvatske** unutar šire zone i našu povezanost sa susjednim zemljama te kako se tok energije mijenja praktički iz sekunde u sekundu. Na kraju su nam priuštili nekoliko demonstracijskih ispitivanja u velikoj dvorani - **VN laboratoriju** na divovskoj opremi, uz vatromet, pucanja i iskrenja poprilično zastrašujućih električnih lukova.

Iako umorni od dugog radnog dana, napustili smo FER prepuni krasnih utisaka.

Žao nam je što, osim spomenutog vodiča, gospodina Marka Gulina, nismo uspjeli zapamtiti i zapisati imena profesora i asistenata koji su nam s toliko žara i volje prezentirali svoja područja rada.

NAŠA ŠKOLA ZAHVALJUJE VAM SE NA DIVNOM GOSTOPRIMSTVU!

Za Napon riječi pripremila Mirjana Čakara, prof.

Posjetili smo nuklearnu elektranu Krško

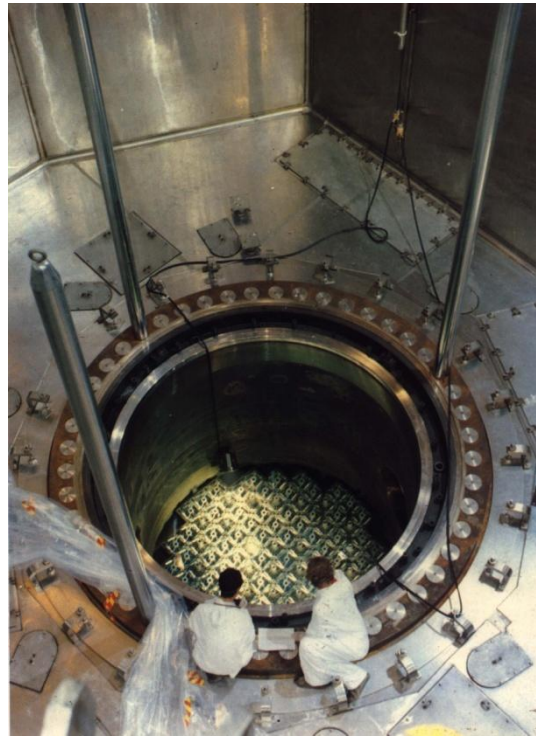
Nuklearna elektrana Krško elektroenergetski je objekt u zajedničkom vlasništvu **Republike Hrvatske** i **Republike Slovenije** (50:50 %). U redovnom je pogonu od 1983. g. a izgrađena je u suradnji s američkom tvrtkom Westinghouse Electric Corporation.

Elektrana je priključena na 400 kV mrežu. Generator je snage 696 MW, a spojen je preko dva transformatora na rasklopno postrojenje iz kojeg "izlaze" 4 dalekovoda 400 kV – po 1

prema Mariboru i Ljubljani te 2 prema Zagrebu. NE Krško pokriva prosječno od 15 do 18 % hrvatskih potreba za električnom energijom. Godišnja proizvodnja NEK je oko 5,5 milijardi kWh. Prema pokazateljima pogonske efikasnosti 2007. (Performance Indicator Indeks), NEK je svrstana u gornju četvrtinu najboljih nuklearnih elektrana u svijetu.

Prva nuklearna elektrana na svijetu puštena je u pogon 1950. godine u Rusiji, a danas ih je u oko trideset zemalja čak 440 (samo u Francuskoj 59!). Nuklearnu elektranu Krško ponovo smo posjetili 26. ožujka 2014. – 26 odličnih učenika iz nekoliko razreda (3.b, 3.d, 3.g, 4.e, 4.f) i četiri profesorice. Stručno – turističke obilaskе "Nuklearke" organizira svake srijede Tehnički muzej u suradnji s HEP-om, a financira NEK i HEP. Organizator i vodič bio nam je g. Renato Filipin, dipl.ing.elektrotehnike. Termin za posjete rezervira se mjesecima unaprijed te se naša škola uvijek predbilježi u tekućoj za sljedeću školsku godinu! NEK zahtijeva dva tjedna prije dolaska popis svih gostiju s brojevima O.I. ili putovnica, na ulasku u elektranu prolazi se kroz nekoliko kontrola i pretraživanja, zabranjeno je fotografiranje... Sigurnosne provjere su zaista detaljne. Proveli su nas po najvažnijim dijelovima elektrane, razgled je trajao oko dva sata, vodiči su bili vrlo ljubazni i zanimljivi. Sa zadovoljstvom su odgovarali na naša brojna pitanja, a u stopu su nas pratila dva ozbiljna

NEK - Westinghouseov nuklearni reaktor

zaštitara čije su "dimenzije" izazivale prilično strahopoštovanje. Naravno da nismo ulazili u reaktorsku zgradu (u kojoj je zračenje opasno) jer ni sami zaposlenici nemaju taj "običaj" – tamo sve radnje izvode roboti i automatizirana tehnika! Teško je zamisliti da **1 kg U_{235}** može zamijeniti **2000 – 3000 t ugljena ili 1600 t benzina!**

Prilog, za Napon riječi, pripremila naša stalna suradnica, Mirjana Čakara

Školsko natjecanje – NetCompetition

Naša škola već četvrtu godinu sudjeluje na međunarodnom on-line natjecanju iz Cisca. Radi se o natjecanju učenika trećih razreda. Samo natjecanje nastalo je na inicijativu kolegice Ivone Spurne iz Praga, a razvijeno je u suradnji s našim ravnateljem Renatom Matejašem. Provodi se on-line, preko LMS sustava Moodle, a snima se Skypom – tako da svi instruktori vide kakvo je stanje u učionicama škola koje se natječu. Svaku

Cisco akademiju zastupa po pet učenika koji se natječu kao ekipa iako su vidljivi i pojedinačni rezultati. Natjecanje se provodi na engleskom jeziku, a sastoji se iz dva dijela: prvo se rješavaju teoretski zadaci, a zatim se u praktičnom dijelu slaže i programira složena mreža u kojoj je potrebno organizirati adresni prostor, omogućiti usmjeravanje podataka koristeći različite protokole usmjeravanja te osigurati uređaje od neovlaštenog pristupa. Odabrali smo šest kandidata za natjecanje (pet natjecatelja i jednu rezervu) i organizirali školsko natjecanje. Profesor Ljubomir Mitrović je pripremio praktični zadatak, a profesorica Romana Bogut teoretske zadatke. Naši najuspješniji natjecatelji su:

1. Matija Puzjak
2. Ivan Bukvić
3. Luka Berać
4. Tomislav Jug
5. Borneo Culović
6. Bruno Belošević

Ostala imena nećemo navoditi (na zahtjev kandidata), ali svima zahvaljujemo na pokazanom interesu i dobroj volji. Ovakva natjecanja su vrlo dobro iskustvo za natjecanja koja slijede, ali i priprema za polaganje raznih certifikata.

Članak, za Napon riječi, napisala - Romana Bogut, dipl. ing

„Dojdi osmaš“

Elektrotehnička škola

Nekad malo poznata iako ih je u Zagrebu tek nekoliko. Elektrotehnička škola Zagreb, u Konavoskoj ulici već je nešto jasnije objašnjenje. Svatko tko je traži želi čuti nešto konkretnije o njoj. O ustanovi koja svake godine u svijet studentskih i inih putova šalje nove naraštaje bitna je svaka informacija. Mi o svojoj školi u povodu već tradicionalnog prezentiranja pod poznatim nazivom „Dojdi osmaš“ govorimo s ponosom. Okupljanje, druženje, predstavljanje i prava zabava događala se na Trgu bana Josipa Jelačića. Školu su i ove godine predstavljali njeni učenici i profesori. Bilo je zanimljivo slušati kako su naši učenici spremno govorili o svojoj školi. Iz njihovih riječi se mogla prepoznati zaljubljenost u školu čiji su članovi. Mnogima je taj šarmantan pristup bio presudan za odluku o posjetu školi o kojoj taj učenički svijet s takvim žarom govori. Da ništa ne bi bila „šarena laža“ posjetitelji su mogli vidjeti konkretne instrumente koji su sastavni dio njihovih svakodnevnih aktivnosti u modernim laboratorijima. Od početka do kraja za našim stolom su s posjetiteljima razgovarali i naši profesori s kojima učenici sa zadovoljstvom svakodnevno rade u školi. Mladi svijet iz svih drugih zagrebačkih škola središnji zagrebački Trg učinili su svečanim prostorom kojim

dominiraju, znanje i različite sposobnosti. Vidjelo se, čulo i uživalo u majstorskim izvedbama mladih pjevača, svirača, glumaca ...

Iskreno se nadamo da će nove generacije učenika svojim entuzijazmom s pravom moći posvjedočiti da na mladima svijet ostaje. Učenici i profesori Elektrotehničke škole svojim su zalaganjem širom otvorili vrata svoje škole svima koji doista žele više naučiti o svemu što Škola nudi.

Škola po mjeri njenih učenika i djelatnika

Elektrotehnička škola u Konavoskoj ulici od svojih početaka odgaja učenike na koje smo ponosni. Analizirajući postignute rezultate takva konstatacija je realna. Ne stidimo se

spomenuti da se naši maturanti upisuju na FER, TVZ različitih smjerova, neki se upisuju i drugdje. Uvijek se raspitujemo za postignute rezultate. O događanjima nakon završene srednje škole naši bivši učenici nas često sami izvješćuju, a to nas posebno raduje. Radujemo se svakom dobrom rezultatu svojih sadašnjih i dosadašnjih učenika. S razlogom se nadamo da će svaka nova generacija biti bolja. Postignuća tijekom školovanja se očituju na različite načine: dobar uspjeh iz svih nastavnih predmeta i sudjelovanje na različitim natjecanjima iz stručnih i drugih predmeta. Svi rezultati ovise i o učenicima i o profesorima koji s njima rade. O stručnoj osposobljenosti naših djelatnika i volji da svoj rad prenesu na svoje učenike ne treba posebno govoriti.

To je onaj unutarnji dio koji je pravo ogledalo svake kuće u kojoj žive i rade ljudi. S unutarnjim dojmom trebao bi se ukomponirati i onaj vanjski. O tome se, posebno u zadnje vrijeme, vodi računa. Svakom je ugodno vidjeti uređen

dvorišni prostor. Osjetili su to svi, i učenici i djelatnici zajedno s našim ravnateljem. O tome se stalno moglo čuti: "Kada bi bilo malo više dobre volje dvorište bi moglo ljepše izgledati. Puno bi dojmljivije bilo vidjeti cvijećem ukrašene slobodne prostore koji se i ne vide s glavnog ulaza". To su bile davne, a dosad neostvarene želje. Ideja o ostvarenju zamišljenog jednostavno je sijevnula. Gotovo u istom trenutku to je postala tema u cijeloj školi. Na koji način se lijepo pretvaralo u još ljepše govore fotografije iz prve ruke.

100 godina od Matoševe smrti

Najhrvatskiji hrvatski pjesnik Antun Gustav Matoš „navratio“ je i u našu školu. U povodu stote obljetnice Matoševe smrti naša knjižničarka Anita Brigović dosjetila se kako na najbolji način približiti lik i djelo velikog Matoša. U goste je pozvala prave poznavatelje tog virtuozna hrvatske riječi akademkinju Dubravku Oraić-Tolić i urednicu "Ljevaka" dr. sc. Nives Tomašević. Pred gledatelje,

naše učenike i djelatnike pojavio se baš on, Matoš. Glumio ga je mladi hrvatski glumac Vedran Vitez. Kao vrsna poznavateljica Matoševa djela poznata spisateljica, danas akademkinja Dubravka Oraić-Tolić birala je ono najzanimljivije iz Matoševa života. Zahvaljujući tome svi u našoj knjižnici su doista uživali. Evo što je babica izjavila u povodu rođenja maloga Antuna: „Ovaj vaš mali bit će veliki

čovjek, njegovo će se ime mnogo spominjati, ali mnogo će i trpjeti!“ Ovim riječima babica, kao da je znala da se rodio budući veliki čovjek: prozaik, pjesnik, kritičar, polemičar, putopisac, feljtonist, čelist, učitelj.

Matoš je naš prvi profesionalni književnik, najvažniji pisac hrvatske moderne, zapadnjak i Hrvat, osvjedočeni domoljub i Europejac kozmopolitskih vidika . Iz Tovarnika u Zagreb Matoš dolazi već u drugoj godini života. Zagrebu je posvetio svu svoju ljubav i velik dio svog literarnog djela. Gusti, kako su ga zvali, najljepše trenutka iz djetinjstva provodi u Jurjevskoj 10.

Matošev život je pun različitih doživljaja. Prošao je puno i puno toga naučio, mnogima bio uzor. Pariz je grad koji i danas gotovo sve zaljubljenike u poeziju, prozu, a i druge ljepote privlače pozornost. Je li s Matošem tako? Ne! Matoševo srce i misli pripadaju Zagrebu i Hrvatskoj. Teško proživljava sudbinu svoje Hrvatske. Glumac Vedran Vitez nas je podsjetio na takve Matoševe osjećaje pjesmom

1909.

Na vješalima. Suha kao prut.
Na uzničkome zidu. Zidu srama.
Pod njome crna zločinačka jama.
Ubojstva mjesto, tamno kao blud.

Ja vidjeh negdje ladanjski taj skut,
Jer takvo lice ima moja mama,
A slične oči neka krasna dama:
Na lijepo mjesto naveo me put!

I mjesto nje u kobnu rupu skočih
I krvavim si njenim znojem smočih
Moj drski obraz kao suzama.

Jer Hrvatsku mi moju objesiše,
Ko lopova, dok njeno ime briše,
Za volju ne znam kome, žbir u uzama!

Mladi glumac je Matoša jako uspješno „skinuo“ da smo svi doista uživali. Sve svoje teške i manje teške trenutke Matoš je ukomponirao u svoje satiričke i polemičke tekstove. Matoš je bio pravi učitelj: javno je polemizirao sa svim pisanim i nepisanim suvremenicima. Nije bio zlopamtilo i nikad nije mrzio svoje „protivnike.“ Istinski umjetnik. S velikim zadovoljstvom je na svoj „matoševski“ način posprudno, tek iz zezancije, razdrmao onovremensku zagrebačku malograđansku sredinu. Nakon pojave takvih njegovih tekstova, novine bi se munjevito rasprodale. Nakon što je teško obolio pokušali su mu, prikupljanjem milodara, pomoći. Veliki Matoš se i tada pokazao neobičnim, skromnim i žestoko se protivio takvom činu odbijajući takvu pomoć. Oslanjao se na obitelj, prijatelje i rođake. I na taj način u Matošu prepoznajemo istinskoga čovjeka koji ljubi svoju zemlju.

Umro je s knjigom u ruci. Naime, svakodnevno su ga u bolnici posjećivali njegovi najbliži: majka, braća Milan i Leon te sestra Danica. Brat Milan mu je donio poznatu knjigu Ksavera Šandora Gjalskoga, „Pod starim krovovima“ koju je na samrti držao u ruci. Zabilježeno je da je preminuo u utorak 17. ožujka 1914. u 2 sata i 15 minuta. Pjesnik Matoš, zahvaljujući ljubiteljima pisane riječi, nastavio je, kao polemičar, pjesnik, lirski prozaik nadahnuti nove naraštaje. Atmosfera koju su svojom pojavom i željom da Matoša doživimo na poseban način od

srca zahvaljujemo dr. sc. Dubravki Oraić-Tolić, urednici "Ljevaka" dr. sc. Nives Tomašević, glumcu Vedranu Vitezu i, naravno, našoj knjižničarki profesorici Aniti Brigović.

Sve bi manje svečano bilo bez učenika i djelatnika naše škole. Za ovaj kratki osvrt na te nezaboravne trenutke podsjetit ćemo se na Matoša svima nam dragom pjesmom Gospa Marija. Vrlo nadahnuo i profesionalno ju je svojoj publici, na svoj način interpretirao naš dragi gost, glumac Vedran Vitez.

Gospa Marija

Ima jedna mala gospa Marija.
Što sve mi draža biva što je starija.

Jer ona me je prvog trudno rodila,
Za ručicu me slabu prva vodila.

Prva me na ovom svijetu volila,
Prva se za mene Bogu molila,

Kupala me suzom, Bog joj platio,
Anđeo joj suzom suzu vratio;

Dojila me mlijekom svoje ljubavi,
Učila me ovaj jezik ubavi

S kojim ću i onda slatko tepati,
Kada ću za plotom možda krepati.

Samo tebe volim, draga nacija,
Samo tebi služim, oj Kroacijo,

Što si duša, jezik, majka, a ne znamen,
Za te živim, samo za te, amen!

U povodu 100 godina smrti Antuna Gustava Matoša

„Dok je srca bit će i Kroacije“

Lik A.G.Matoša u likovnoj umjetnosti

Na mnogo načina je obilježena 100. godišnjica smrti našega Gustla. Iako je obljetnica bila u ponedjeljak 17.3. kada je održana svečanost u HNK, cijeli ožujak je bio obilježen predavanjima o Matošu.

Tako važna i nezaobilazna godišnjica velikana hrvatske književnosti dala mi je povoda za pronalaženje djela u likovnoj umjetnosti gdje je Matoš bio omiljeni lik. Namjera mi je nabrojiti nekoliko djela, a

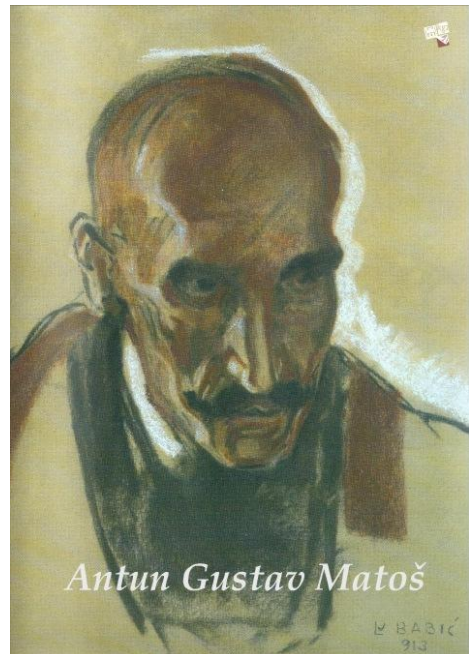

nekima nešto reći. Navest ću djela koja imamo u našoj knjižnici. U njegovom stvaralaštvu uočavaju se impresionističke crte, lirski intonacija, asocijativna, auditivna metoda, aromatičnost („volim miris Zagreba grada“). Izraziti predstavnik moderne kod kojeg se osjeća utjecaj simbolizma i Baudelairea i njegovog „Spleen Pariza“.

Treba biti odgojen Zagrepčanin i treba biti petnaest godina daleko od Zagreba Pa da se osjeti, da razumije, da se zavoli taj čudan grad.

1.Ljubo Babić – prikazuje izmućenog, zabrinutog, već ispaćenog bolešću i ostarjelog AGM- a. Vrlo ekspresivno slikano izražajno, koščato, upalo lice koje je naglašeno znakovitim izmjenama svjetla i sjena. Tamne sjene ističu upalost lica, samo su oči žive. Naglašena kalota glave, vertikalnost nosa i karakteristični brkovi. Stvara mi se dojam da bi tako Cezanne portretirao Matoša, premda se još uvijek osjeća utjecaj akademizma. Obrisnim linijama boje ističe lice, uši, bradu, koristi tamnu paletu boja smeđe i crne.

2.Ivan Kožarić
– „Na klupi na Griču“-

neizdiferencirane forme, svođenje na geometrijske oblike, plošnost volumena ali naročito naglašena površina do uglačanosti i sjaja. Ističe se zatvoreni volumen tijela i igre svjetla i sjene. Naglašena vertikalnost i dijagonala prebačene noge.

Karakteristična kalota glave, istaknut konus nosa i brkovi.

Zagledan u daljinu, čuvar i kroničar Griča, na klupi dostupno mjesto subesjedniku za polemike i kritike. Naviku šetanja i uživanja o pulsu grada donio je iz Pariza te je, po povratku u Hrvatsku, nastavio umijeće življenja na ulicama unijeti u svakodnevnicu grada Zagreba. Postavljena je 1972. na Strossmayerovu šetalištu a odljev je nedavno postavljen i u Francuskoj u Issy les Moulineaux pored Pariza.

3. Marija Ujević Galetović – Bista Matoša – prikazuje nepomičan zatvoren volumen kojem se oblik mijenja ovisno o našem kretanju. Obilazimo bistu, gledamo srijeda, u profilu, u poluprofilu. Gledajući je frontalno ili *en face* zatvorenost volumena oštro je „rezana“ nosom, obrvama, brkovima. Markantnost lika istaknuta je karakterističnim brkovima, naglašena izmjena udubljenja i ispupčenja, volumen se rastvara prema naprijed a u udubljenjima je sjena. Kombinacija otvorene i zatvorene

forme omogućuje prožimanje vanjskog i unutarnjeg prostora. Svođenje na geometrijske oblike tipične su za Mariju Ujević, kalota glave, konus nosa, naglašena obrisna linija i površina koje je sjajna i uglačana doprinose savršenstvu skulpture.

4. Petrović – Karikature

A. G. MATOŠ

A. G. MATOŠ
Karikatura Branimira Petrovića.

GOSPA MARIJA

Ima jedna mala gospa Marija
Što sve mi draža biva što je starija.
Jer ona me prvog trudno rodila,
Za ručicu me slabu prva vodila.
Prva me na ovom svijetu volila,
Prva se za mene Bogu molila,
Kupala me suzom, Bog joj platio
Anđeo joj suzom suzu vratio;
Dojila me mlijekom svoje ljubavi
Učila me ovaj jezik ubavi
S kojim ću i onda slatko tepati
Kada ću za plotom možda krepati.
Samo tebe volim , draga nacijo,
Samo tebi služim, oj Kroacijo,
Što si duša, jezik, majka, a ne znamen,
Za te živim, samo za te , amen.

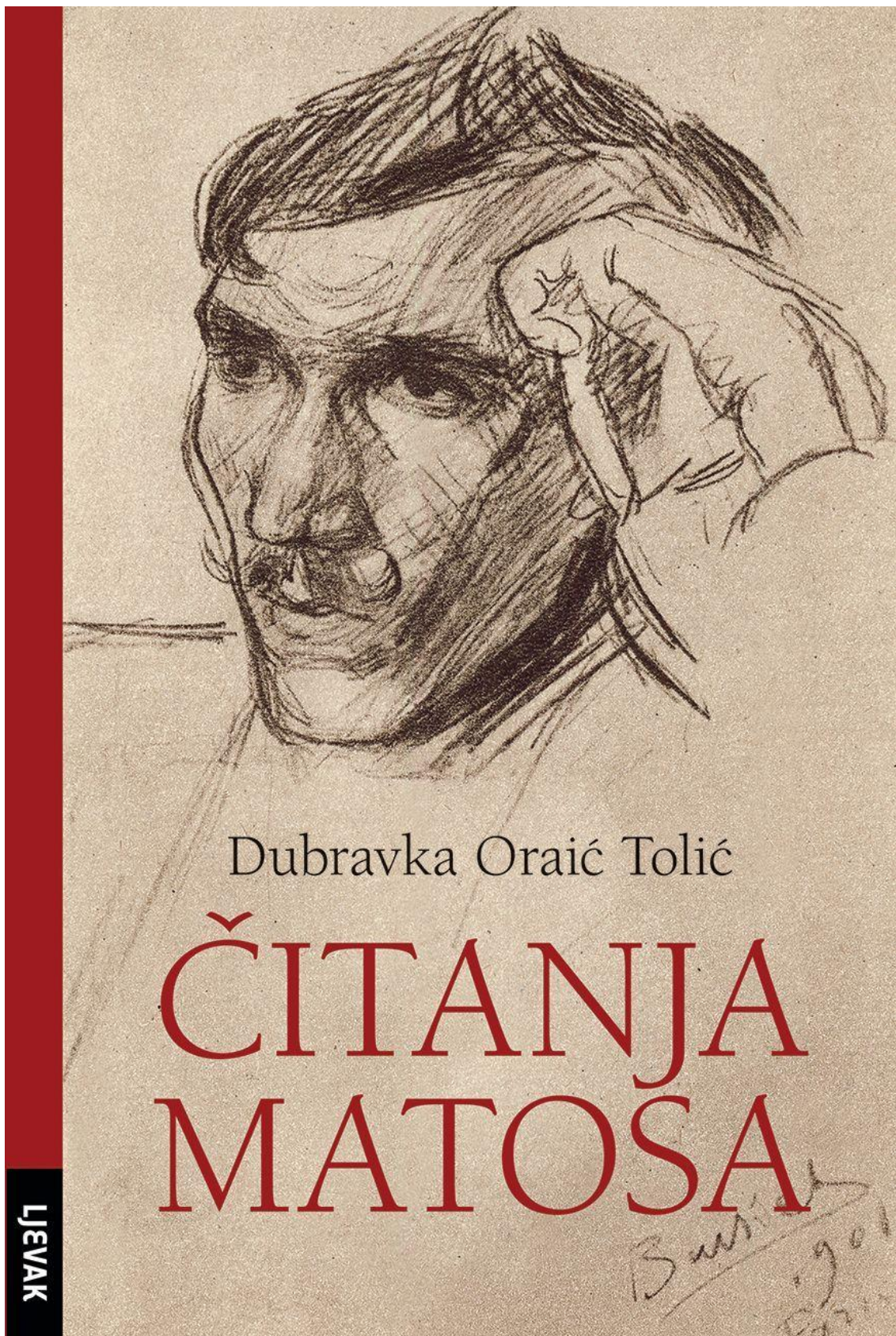
A.G. Matoš sa svojom velikom ljubavi Olgom Herak u Opatiji

8. Marko Zubak

Ovo su male studije inspirirane poznatim javnim spomenikom Ivana Kožarića „Matoš na klupi“. Zamislio je ostarjelog Matoša koji ustaje sa svoje klupe na Strossmayerovom šetalištu uzima skateboard i kruži ulicama Zagreba. Napravio je niz skulptura „prošaranih“ sjenama, a sjene daju pečat skulpturi kao i izmjene sjena i tame. Ostarjeli pisac, kritičar, polemičar znatiželjno kruži gradom ne bi li mu nešto promaklo. Uživa u Zagrebu koji toliko voli u njegovim bojama i mirisima. Skulptura u pokretu, naglašen *contrapost*, gdje se sva težina tijela oslanja na jednu nogu i uspijeva održati ravnotežu. Ističe se prodor tijela u prostor u raznim smjerovima i „sve je sjena“ (...), kako je volio reći Matoš.

5. Buisset – Antun Gustav Matoš

6. Rudi Labaš

Anita Brigović, prof. povijesti umjetnosti

Svečanost u povodu prvog darivanja krvi

U srijedu, 7. svibnja 2014. g., u Staroj gradskoj vijećnici u Ćirilometodskoj 5, u Zagrebu, održana je nova svečanost povodom prvog darivanja krvi. Još jednom Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb iskazalo je svoje poštovanje i zahvalnost svim zagrebačkim srednjoškolicima koji su u ovoj školskoj godini prvi put darovali krv.

Crveni križ u Zagrebu 61 godinu kontinuirano organizira akcije darivanja krvi. U tom razdoblju spašene su tisuće života bolesnih i unesrećenih - zahvaljujući darivateljima krvi. Učenici zagrebačkih srednjih škola već se 35 godina uključuju u akcije DDK i tako na najplemenitiji način dokazuju ljubav i brigu prema bolesnima i unesrećenima. Svake školske godine 1500 zagrebačkih srednjoškolaca daruje krv. Zbog nedostatka termina i smanjene potrošnje krvi ove je godine darovalo krv 914 učenika – iako je interes za darivanje krvi bio puno veći. Malo se zemalja u Europi može pohvaliti tolikim brojem srednjoškolaca koji daruju krv, kao što su to srednjoškolci grada Zagreba. Oni svojom plemenitošću i dobrotom daju primjer i poticaj ostalim mladim ljudima u gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj da se priključe velikoj obitelji darivatelja krvi.

Gosti ove svečanosti bili su:

- predsjednik Gradske skupštine Grada Zagreba g. DARINKO KOSOR,
- pomoćnica ministra znanosti, obrazovanja i sporta gđa ANKICA NJEŽIĆ,
- izaslanik gradonačelnika Milana Bandića g. dr. TIHOMIR MAJIĆ,
- predstavnica Gradskog ureda za zdravstvo gđa dr. NADA BRKLJAČIĆ,
- predst. Gr.ureda za obrazovanje, kulturu i sport gđa MIRJANA BERISLAVIĆ,
- predsjednik Hrvatskog Crvenog križa g. prim. JOSIP JELIĆ, dr.med.,
- predsjednik Gradskog društva Crvenog križa Zagreb prof.dr.sc. Vlado Jukić,

Gosti su uručili zahvalnice učenicima - predstavnicima 30 zagrebačkih srednjih škola, dok je 12 škola dobilo posebna priznanja za 20 godina kontinuiranog rada u darivanju krvi! Naša škola takvo je priznanje dobila prošle godine.

Zahvalnice za sve naše prvodarivatelje (na akciji DDK 16. prosinca 2013.g.) preuzeo je u ime Škole učenik **Josip Kikić**, a podršku su mu pružile kolegice i kolege **Jelena Anić, Magdalena Bednjaneć, Jana Čuška, Kristijan Katavić i Andrej Kralj (2.c)**.

Bilo nam je zaista drago što smo ponovo sudjelovali u takvoj krasnoj svečanosti.

Hvala organizatorima!

Za Napon riječi pripremila naša vrijedna, stalna suradnica, Mirjna Čakara

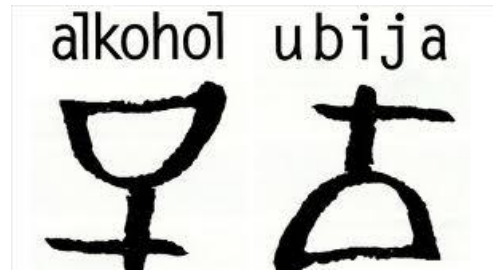
Zašto mladi piju i puše?

Istraživanje je postupak kojim se mogu doznati mnogi podaci. Zato mnogi mnogo toga istražuju i donose razna izvješća. Izvješće

o europskom istraživanju konzumacije alkohola i cigareta među mladima me jako šokiralo.

Posebno me iznenadilo to da je u posljednjih mjesec dana pušilo čak 41 posto učenika u Hrvatskoj te smo na visokom trećem mjestu. Znao sam da je ovaj problem u našoj zemlji izražen, ali podatak da je skoro svaki drugi učenik pušio u zadnjih mjesec dana me totalno šokirao. Još je veći postotak učenika koji su pili alkohol u posljednjih mjesec dana, četvrtina se čak opija. Usporedimo li našu zemlju s Islandom, možemo zaključiti da imamo ozbiljan problem. U ovoj statistici ne sudjelujem jer nikad nisam probao pušiti cigarete, a alkohol sam okusio nešto malo u posebnoj prigodi. Ne znam zašto mladi piju i puše, ali mogu pisati o onome što sam čuo. Jedan moj prijatelj mi je rekao da se nakon opijanja s kolegama iz razreda osjećao jako dobro i sve ih je doživio kao braću i najbolje prijatelje. Zaključio sam prema ovome da mladež pije da bi se međusobno zbližila, iako mi nije jasno kako se pijani mogu zbližiti. Za pušenje sam čuo da pomaže pri opuštanju, ali tek kad se navučesh na njih. Ja bih ipak preporučio zdraviji način opuštanja. Svaki dan vidim pušače ispred svoje škole, a neki od njih su iz mog razreda i smeta mi, kad prođu pored mene, smrad cigareta. I u svojoj obitelji imam pušače. Majku pokušavam odvući od cigareta i nadam se da ću uspjeti jer ugrožava sve nas. Alkohol prihvaćam u umjerenim količinama: čašu – dvije, ali sve više od toga je

opasno za moje zdravlje. Vidio sam teturanje, padanja, razbijanje i ostale posljedice alkohola. Cigarete i alkohol posebno loše utječu na zdravlje jer uništavaju mozak i mnoge druge organe te uzrokuju razne karcinome.

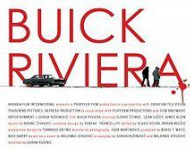
Po mome mišljenju roditelji bi trebali kontrolirati svoju djecu i otkriti tragove pušenja i alkohola. Prodavaonice i kioske koji prodaju alkohol i cigarete maloljetnicima bi trebalo zatvoriti i radnike novčano kazniti. Ako se nešto uskoro ne poduzme, ovaj problem bi se mogao pogoršati.

Petar Medaković 2.d

Preporuka za čitanje

Volite li romane koji su smješteni u povijesno, kraljevsko vrijeme, točnije za vladavine engleskog kralja Henrika VIII.? I u kojem se razotkriva ubojstvo u benediktinskom samostanu? Glavni junak romana, Matthew Shardlake: „*odvjetnik koji radi kod Thomasa Cromwella, dobio je zadatak da ode u benediktinski samostan i razotkrije ubojstvo kraljeva povjerenika. I dok istraživanje otežavaju radnici koji tvrde da o ubojstvu ništa ne znaju, u samostanu se dogode još dva brutalna ubojstva.*“ Nije naodmet spomenuti da će napetosti pridonijeti medicinska sestra imenom Alice. Roman „Raskol“ ne završava kao klasičan

kriminalistički roman. Autorica je C.J.Sansom, a spisatelj kratkog sadržaja iz kojeg je preuzet citat Filip Pavek iz 1.e.

Rijetko tko ne voli akcijske filmove i „junačine“ koje glume u njima. Ali, Frane Buljan iz 1. a odlučio se za djelo Dubravka Horvatića **„Junačina Mijat Tomić“**. Mijat Tomić je odmalena bio neustrašiv pa je pobijedio strah i trepet cijelog kraja Crnog Arapina, sakupio je grupu sebi ravnih i odlučio je uzimati onima koji su imali previše kako bi podijelio onima koji su imali premalo. Iako je bio pun vrlina zbog povjerenja u poznanika uhvaćen je u klopku i ubijen. Ovo je jedno od rijetkih djela u kojima glavni junak na kraju

umire.

Znanstveno – fantastični roman **„Rešetka“** Phillipa Kerra pročitao je Sven Sever iz 1.e. Za ideju je napisao kako će „*stvoreno jednog dana uništiti stvoritelja.*“ Yue Kong Yu je bogati vlasnik poduzeća koji je od poznatog arhitekta naručio najmoderniju zgradu u Los Angelesu koja je trebala izdržati jači potres, imati ugrađeno računalo Abraham koji je funkcionirao poput ljudskog mozga, staklo koje je trebalo izdržati i pucanj železnog snajpera. I dok su bili zadovoljni superračunalom,

jedne večeri su se iznenadili spoznajom da se Abraham sam kopira i da je uzrok nepredviđenim događajima. Koje prepreke čekaju arhitekta Raya Richardsona i njegove suradnike pročitajte u romanu koji ima više od tristo stranica, ali je interesantan jer : *„autorovo opisivanje i razmišljanje zadivljuje čitatelja.“*

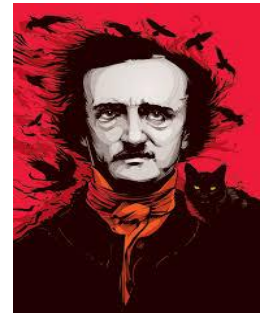
Svim zaljubljenicima dobre knjige svidjet će se djelo čija je radnja smještena u Švedskoj i Jeruzalemu u 12. st. „ *Sirgid je supruga nižeg švedskog plemića i majka dvojice sinova: starijeg Erica i mlađeg Arna. Arn se školovao u samostanu, ali je zbog neodoljivosti prema ljepšem spolu, počinio smrtni grijeh i poslan u rat u Jeruzalem.* „ Ovo je dio kratkog sadržaja koji je napisao Viktor Maljevac iz 1. d. Roman je uspješnica **„Put u Jeruzalem“** švedskog novinara Jana Guilloua i prvi je dio Križarske trilogije.

Dominik Abramušić iz 1.e, veliki ljubitelj automobila, pročitao je roman **„ Buick rivera“**: „ *HasanHujdur je pedesetogodišnjak koji, za razliku od ostalih muškaraca, svoj auto voli čak i previše. Živi u Americi s nevjenčanom suprugom Angelom.* „ Možda bi Hasanova ljubav prema automobilu i dalje trajala da ga nije prodao , a možda i između Hasana i Angele da se nisu posvađali. Razloge raskida možete pronaći u knjizi Miljenka Jergovića koja je posuđena u Gradskoj knjižnici. Ili pogledajte istoimeni film s Leonom Lučevom u glavnoj ulozi.

Za književnika Edgara Allana Poea sigurno ste čuli kao i pohvale za njegovu novelu „Crni mačak“. Ali, ovaj put je naša vrijedna učenica Iva Petrak iz 1.f pročitala novelu „ **Krabulja Crvene Smrti**“. Edgar svoj naziv začetnika kriminalističke priče potvrđuje ovim djelom u kojem opisuje : „ kneza Prospera koji je površan i uživa u luksuzu. Prikazivao se kao neustrasiv, imao je smisla za kombiniranje boja, a u vrijeme, u kojem je prijetila kuga, bio je uvjeren da će je pobijediti.“ Na koji način, na vama je da otkrijete posudite li knjigu u našoj knjižnici.

Smrt zbog ovisnosti o drogi tema je djela „ **Zeleni pas**“ Nade Mihelčić. Čitalac je bio Andrej Pović iz 1. e razreda. Za ideju je napisao: „ **DROGA ŠKODI. Uništila je život jednoj djevojci i cijeloj njezinoj obitelji.**“ Lako čitljiv, smiješan, ali i potresan roman posudite u Gradskoj knjižnici.

Tajne inovacija Stevea Jobsa otkrio je Mario Studen iz 1. a. Biografski roman prikazuje život sasvim običnog djeteta, mladića, čovjeka sve dok nije ostvario svoju viziju, otvorio poduzeće i nazvao ga „Apple“. Je li mu posao nakon uspjeha bio posut ružama, kakav je bio u privatnom životu, pitanja su koja ćete pronaći u ovom nadahnutom djelu.

Miro Gavran napisao je mnoge romane, drame, zanimljive priče za djecu i za malo stariji naraštaj. Jedna od njih je i „ **Profesorica iz snova**“ koju je pročitao Filip Misimi iz 1. e. „Dječak Ivo vodi dnevnik i zapisuje sve što mu se događa u školi i izvan nje. Ima dva prijatelja Zokija i Paula i najbolju prijateljicu Evu koja mu je u svemu pomagala. Ali, zanimaciju mu je predstavljala i lijepa profesorica geografije Stela. Zaljubio se u nju i pokušao je osvojiti na razne načine. „ Je li Ivo uspio očarati svoji profesoricu ili se odljubio, odgovor pronađite u spomenutom romanu za mladež.

Lijepo je vjerovati i i vjeru pronalaziti u svakodnevnim situacijama. Tako je učenik Kristijan Kapural iz 1. g pročitao djelo fra Mladena Hercega „ **Isus na nogometnoj utakmici.** „Odabrao je nekoliko priča (*Isusna nogometnoj utakmici, Snalažljivi skitnica, Ljekovitost molitve*) u kojima se kroz sadržaj provlače ideje o ljudskoj pomoći drugima, razumijevanju, opraštanju, dobroti, potpori dokazujući vrline koje promiče religija.

Većina će, bez ikakvih problema, prepoznati sljedeće likove i znati u kojem romanu se pojavljuju: Bilbo Baggins, Frodo, Gandalf, Sam, Merry, Pippin....). Ni ovo polugodište nije prošlo bez J.R.R. Tolkiena i „ **Gospodara prstenova**“, točnije prvog dijela trilogije, **Prstenova družina**. Filmovi su nam približili izuzetnu piščevu maštovitost i kreativnost, a Josip Topolovec iz 1.e je uživao i ljepoti romana i napisao detaljan kratak sadržaj:

„Radnja započinje u *Hobbitonu*, u maloj pokrajini *Shire* gdje se nalaze neki od glavnih likova. *Bilbo Baggins* i *Frodo* slave rođendan: *Bilbo* je proslavio svoj 111. rođendan, a *Frodo*, navršivši 33. je postao punoljetan. *Bilbo* se odlučio našaliti na je na prst stavio čarobni prsten, postao nevidljiv i odšuljao se s proslave (...). „

„**Pazi, tako da ostanem nevin**“ Zvonimira Majdaka privukla je mnoge čitatelje zbog svojeg naslova. Glavne junakinje, sestre *Marta* i *Lela* bile su različitog karaktera. Dok je jedna bila poslušna, razumna, vrijedna, ali asocijalna, druga je bila njezina čista suprotnost. Koje zgode se vežu uz sestre i koja od njih je često izgovarala rečenicu u naslovu, posudite roman ili potražite *Matka Baričevića* iz 1. e koji će vam ispričati sadržaj. U detalje.

Bajka i poruka koja iz nje proizlazi trebala bi utjecati na karakter svakog čitatelja i navesti ga na mijenjanje loših navika. Tako se „**Bajka o ribaru i ribici**“ Aleksandra Sergejeviča Puškina svjeda Ivanu Donaldu Galiću iz 1.a: „*Jednog dana je Starac bacio mrežu i uhvatio zlatnu ribicu. Ribica ga je zamolila da je pusti i ona će mu ispuniti želju. I dok je ribar bio zadovoljan životom i pustio ribicu ne zaželjevši ništa, nezasićena je postala nezahvalna Starica.*“ Ukoliko smatrate da skromnost ne postoji oko vas, potražite je u spomenutoj bajci.

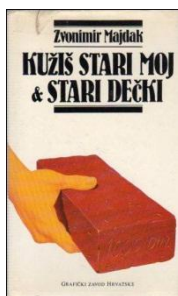
Dosad smo spomenuli autore i njihova djela pa je red da i spomenemo jednu autoricu, inače stručnjakinju u bihevioralnoj psihologiji, *Marciju Powers*. Njezin roman „**Zmajubojica teškog srca**“ opisuje *Dukeov* život koji mari samo za sebe i zapostavlja suprugu i sina. Supruga ga ostavlja i on, slomljena srca, traži pomoć od mudraca zvanog *Doktor*. *Dukeovo* iscjeljenje nije bilo lako, ali je postigao spokojstvo, hrabrost i mudrost. Knjigu je pročitao *Josip Puhalo* iz 1. e.

Druga, ali ne i manje bitna, je autorica uspješnice „**Pedeset nijansi sive**“ *E. L. James*. Radnja prikazuje dvoje likova; djevojke *Anastasia Steel* i poduzetnika *Christiana Greya* koji su započeli ljubavnu vezu. Ništa u ovom romanu ne bi bilo neobično da se ne pojavljuju određeni dijelovi koji veoma detaljno opisuju njihove intimne odnose. Naš svestrani učenik *Eric Gretić Popović* iz 1. g ovaj roman je kritički sagledao i zaključio tvrdnjom: „*u svima nama leži Christian Grey samo je pitanje: jesmo li spremni, voljni i dovoljno uvrnuti, osloboditi ga.*“

Roman „**Metro 2033**“ *Dmitrija Gluhovskog* privukao je više od dva milijuna čitatelja, a među njima i *Leona Andrića* iz 1. f. „*Mladić Artem je preživio nuklearnu katastrofu i s preživjelima je utočište pronašao u jednoj od mnogih stanica metroa. Od Huntera dobiva zadatak da ode u Polis, središte metroa i spasi stanicu od mutanata crva.*“ Napete i tragične situacije koje će *Artem* doživjeti samo su jedan od razloga zašto bi ovoj knjizi trebalo posvetiti slobodnog vremena. Prema ovom romanu napravljena je i istoimena videoigra.

Najviše pročitana knjiga je roman „**Kužiš, stari moj**“ Zvonimira Majdaka. Pisana zagrebačkim žargonom, opisuje dogodovštine dvojice prijatelja: *Gliste* i pripovjedača. Točnije, *Glistine*

dogodovštine. Njegova naivnost izaziva smiješak kod čitanja, a istovremeno i suosjećanje zbog nemogućnosti ostvarenja njegove jedine želje koja je vezana uz vrsnu ljepoticu gospođu Gazelu koja je izgledala kao Gina Lollobrigida i : “ *Nije mirisala na posel ,ali je zato grizla na lovu.*” Glista je radi nje nosio bijelu košulju, kravatu, kaput i obuvao žute cipele...: „*srdio ko futavac na parfem, čistio nokte, želio izgledati kao Klark Gebel*“. Naša knjižnica ima puno primjeraka ovog romana koji čeka samo na vas da ga posudite.

Preporuku završavamo hrvatskim renesansnim piscem Markom Marulićem i njegovim najznačajnijim djelom na hrvatskom jeziku. **„Judita“**, pisana čakavskim narječjem, nije pokolebala Marijana Ivanovića iz 1. a da je odabere za svoju izbornu lektiru. U šest libara opisuje se Holofernov vojni pohod i borba s Betuljanima koji se nisu htjeli odreći Boga i pokoriti se Nabukodonosoru. Svoju ljepotu i mudrost iskoristila je udovica Judita koja je, uvukavši se Holofernu pod kožu i jedne večeri u šator, bez puno muke mu odrubila glavu i time spasila svoj narod od ropstva. Marulić je, odabravši biblijsku temu, namjeravao vjerom u Boga ojačati samopouzdanje hrvatskog naroda u borbi protiv nemilosrdnih Osmanlija.

Završetak školske godine

Kad sam bila mlađa, vrijeme mi je sporo prolazilo. Dane sam kratila igrajući se s vršnjacima i svima nam se činilo da, u životu i budućem školovanju, imamo vremena na pretek. No, sad kad završavam drugi razred srednje škole, shvaćam da nije tako.

Zadnji tjedni školske godine prolaze u velikoj napetosti.

Lijepo vrijeme i

sunčani dani nam svima otežavaju učenje. Posljednji testovi su dogovoreni, a vremena za ispravljavanje ocjena je sve manje. Predmeti koji su nam na početku godine bili novi i sasvim nepoznati sada su nam u malom prstu. Posljednji dan nastave označava početak dugo očekivanih ljetnih praznika. Sunčani i topli dani provedeni u društvu obitelji i prijatelja opustit će nas i odmoriti od protekle školske godine te pripremiti za sljedeću. Odmor će nam svima dobro doći, kako nama učenicima tako i profesorima. Pri kraju ljeta pomalo nostalgично ćemo iščekivati početak iduće školske godine te nove zgrade iz školskih klupa.

Magdalena Bednjanec, 2.c

Moje školske kolege

Kad sam pošla u prvi razred jedna od briga mi je bila tko će mi biti novi prijatelji jer su to ipak, više-manje, osobe s kojima namjeravam provesti četiri godine. I sada, kada uskoro završavamo s nastavom, mogu reći da je bilo zabavno. Kao i svakom razredu za to su zaslužni „zabavljači“. To su oni koji čitav sat ometaju svojim upadicama pa na kraju odu kod voditeljice na razgovor zadnjih pet minuta, oni koji se vole svađati s profesorima iako su u krivu, oni koji su ponosni na svoj čudan odabir glazbe toliko da čak i zapjevuše koji stih. Pod satom, naravno. Ove zgode su nebitne u odnosu na one koji zadirkuju druge i iskaljuju na njima bijes kako bi dokazali da su jači od njih. Ono što je obilježilo kraj školske godine u mom razredu su ćelave glave koje su iznenada izbile u školskim klupama između pojedinih odmora. Nabrojila sam dovoljno razloga zbog kojih mogu tvrditi da se i ja veselim nastavku školovanja, s većinom svojih dosadašnjih kolega.

Iva Petrak, 1.f

Normalno je pomagati drugima u nevolji

Petar je i ove godine sudjelovao na natjecanju svojih vatrogasaca. Natjecanje ni ove godine nije prošlo nezapaženo. Petar je pokazao dobar rezultat. Za ostvariti dobar rezultat potrebno je intenzivno vježbati. Biti u

vatrogasnom društvu je korisno i zabavno. Korisno je jer znamo da vatrogasci u svakoj akciji spašavaju ljudske živote i imovinu. To je ona prava motivacija. Nema većeg zadovoljstva od spoznaje da se zalažeš za nešto što je vrijedno. Petar ne voli govoriti o tome. Ne želi se isticati. On kaže da je normalno pomagati drugima u nevolji. Da bi se bilo dobar vatrogasac moraš biti i dobar čovjek, a i dobar učenik. Petar je

dobro učenik, a o ljudskim kvalitetama već smo ponešto rekli.

45. godišnjica mature

Okupilo se njih 19. Na prvi pogled, ništa neobično. Škola je da se u nju dolazi. Međutim njih 19 je bilo nekako posebnoga držanja. Lako se moglo vidjeti da s nekim posebnim poštovanjem prilaze tom hramu znanja u kojemu su maturirali prije 45 godina. Svojim držanjem privukli su i moju pozornost. Malo sam osluškivao o čemu

govore i doznah da je pred našom školom generacija

maturanata. Nije trebalo dugo da bismo počeli razgovarati. Osjetilo se da su s velikim zadovoljstvom razgovarali o školi, profesorima, o svemu što je svojstveno učenicima. U jednom trenutku jedan od prisutnih slavljenika je rekao: „Ako ne vjerujete ovo o čemu govorim pitajte našu profesoricu.“ I doista, tik uz mene

sjedjela je jedna vrlo zanimljiva profesorica. S radošću je govorila o svojim učenicima, kao da su trenutačno na velikom odmoru. Oči njenih nekadašnjih učenika u trenutku su se zažarile. Niste mogli razaznati jesu li to maturanti od prije toliko godina ili se radi o učenicima kojima je jako stalo do mišljenja njihove profesorice.

Zamolio sam i učenike da kažu ponešto o svojoj profesorici. Izgledalo je kao da se natječu tko će o svojoj učiteljici izreći ljepše rečenice. Bilo ih je prekrasno slušati. S velikim zadovoljstvom sam zaključio da je njihova profesorica sretna osoba. To je bilo vidljivo na njoj. Osmijeh je krasio njeno simpatično lice. Njen osmijeh vam ne daje za pravo razmišljati o

njenim godinama. Izraz lica i dostojanstveno držanje odaje lik vječno mlade profesorice. Među skupinom slavjenika našli su se, meni poznata lica, Ivan Vrhovec i Zvonko Markovinović. Naravno, bili su sretni. I njih dvojica su se, s nostalgijom prisjećali svojih nezaboravnih, školskih dana. Sad mi je još draže što sam doživio susret s ljudima koji s ljubavlju nastavljaju u stilu svojih učitelja i s radošću se prisjećaju one poznate: „Od kolijevke pa do groba najljepše je školsko doba.“

Za Napon riječi pripremio Mile Pervan

Što su slike strašnije, to su ljudska srca otvorenija

Slavonija je odjednom postala tema u svim medijima. Doista ljudskom razumu nepojmljiva slika. U trenutku sve postaje drukčije, neprepoznatljivo. Vremenski prognostičari su najavljivali nestabilno i kišovito vrijeme, a dogodilo se već poznato. Mi koji nismo doživjeli ne možemo vjerodostojno pokazati stvarnost. Spoznaja da u trenutku ostaješ bez ičega uslijedila je tek kasnije. Ljudi doživljavaju tragediju u doslovnom smislu riječi. Voda je postala

strah i trepet. Njenom snagom briše se stvarnost i pretvara se u sasvim drugu stvarnost. Različitim nazivima je imenovana ta zbilja, od katastrofe, do kataklizme. Na licima ljudi je užas, strah, nevjerica, neopisive slike neke nove, neželjene stvarnosti. Takve i gore slike doživljavaju i ljudi u susjednim nam zemljama, Bosni i Hercegovini i Srbiji. Odjednom granice postaju nebitne. Odjednom se događa nešto o čemu smo samo mogli sanjati. Ta ružna stvarnost poput strašnih prizora iz bajki odjednom, opet kao u bajkama prerasta u novu

stvarnost. Svi ljudi naglo doživljavaju preobrazbu. Sa svih strana uz te strašne prizore slušamo o tome što je potrebno. Ne pita se komu i koliko nego samo što. Cijela regija postala je jedno veliko ljudsko srce koje kuca u jednom zajedničkom ritmu. Prekrasno je tih dana bilo slušati radio i pratiti reakcije ljudi u svim medijima. Što su slike strašnije to su ljudska srca otvorenija, iskrenija, ljudskija. Ima li što ljepše od toga. Znamo da će ljudi, pogođeni tom nesrećom, osjećati posljedice još dugo, ali jednako tako znamo da postoje i oni drugi koji će svojim djelovanjem davati nešto više od praznih obećanja. Nepotrebno je naglašavati da se, u ovoj silnoj zbrci, pokrenuo svatko bez obzira na financijsku moć. U pomoć pristižu ljudi iz svih krajeva, na različite načine. Volonteri su se pojavili iz odasvud. Stajali su u redu. Željno se očekivao svaki zadatak. Ne postoji neki težak zadatak za koji bi se reklo da je "nemoguća misija".

Ako se nekoga ne bi odmah uključilo u akciju, osjećala se tuga. Lijepo je slušati o ljudima kako o drugim ljudima na ljudski način gledaju i postupaju. Ovakvi događaji zasigurno će postati temom školskih i svih drugih uradaka. Zbog načina na koji se reagiralo na ovu prirodnu katastrofu na ljude gledamo s još većim ponosom. Ponosni smo što uspijevamo prepoznati

ono bitno. Svakako da nam je zadovoljstvo zaključiti da se u svemu prepoznamo i kao djeca Božja. To smo svi ma kakvo mišljenje iznosili o svijetu u kojemu živimo. S radošću ističem da je osjećaj potrebe pomoći drugima u nevolji prepoznat i u našoj školi. Nije bilo neobično čuti razgovore u hodnicima koje vode učenici. Svakako izražavaju svoju samilost prema svima koji su nastradali. Naravno da se u svemu našla i naša Škola. Čim je bilo moguće organizirano i spontano se dalo na znanje da nam je stalo do svakog ljudskog bića ma gdje živjelo. O tom događaju na stranici naše Škole istaknuto je kako su, u ponedjeljak 26. svibnja, predstavnici naše Škole, za ugrožene u poplavama dostavili prikupljene potrepštine: odjeću, hranu i higijenske potrepštine. Rekli su da su sretni što su se susreli s ljudima koji se nesebično žrtvuju za druge. Na Zagrebačkom velesajmu u Paviljonu 34 susreli su se i s volonterom koji iz Karlovca stopira kako bi došao do Velesajma i pomagao. Tamo se, u organizaciji Ministarstva socijalne politike i mladih, pomoć sortira, utovaruje u prijevozna sredstva i šalje potrebitima. Svima koji su se odazvali, u želji da pomognu, od srca hvala.

Uloga vjeronauka u školi

Vjeronauk dolazi od riječi „[vjera](#)“ i „[nauk](#)“ a označava poučavanje u vjeri. U Hrvatskoj vjeronauk može biti katolički, pravoslavni, protestantski ili islamski, ovisno o većinskoj vjerskoj opredijeljenosti. Katolički vjeronauk dijeli se na školski (izborni predmet u školama) i župni, a na njemu se stječu znanja o vjerskim istinama Katoličke crkve. Na vjeronauku u školi obrađuju se svi sadržaji prema planu i programu HNOS-a, dok je župni vjeronauk ili župna kateheza usmjerena na stjecanje iskustva života u vjeri u dotičnoj župnoj zajednici. Na župnom vjeronauku priprema se za sakramente.

Katolički vjeronauk u obrazovnom sustavu u [Republici Hrvatskoj](#) uveden je 1990. godine kao izborni predmet u osnovnoj i obavezni izborni predmet u srednjoj školi (umjesto njega može se izabrati etika), a odvija se prema točno određenom programu odobrenom od strane [Hrvatske biskupske konferencije](#) i Ministarstva

znanosti, obrazovanja i sporta. Predaju ga diplomirani teolozi i diplomirani katehete koji su položili stručni ispit i imaju mandat [biskupa](#). Katolički vjeronauk održava se i u ustanovama predškolskog [odgoja](#).

Za vrijeme Jugoslavije u Hrvatskoj je vjeronauk bio službeno zabranjen u javnim školama 1952. godine i Teološki fakultet u Zagrebu isključen iz Sveučilišta. Uloga vjeronauka u školama je da kroz zadani program pruža potrebite informacije koje trebaju vjeroučenici naučiti i znati. Za razliku od župnog vjeronauka, školski vjeronauk, kaže se, da je više teorija i informiranje, a manje praksa i formiranje. Međutim, valja kazati i to da tamo gdje je informiranje, neizbježno je i formiranje i obrnuto. Uloga vjeronauka u školama je i odgojnom i obrazovna, te kao takav pomaže u cjelovitu odgoju i promaknuću ljudske osobe, i kao pojedinca i kao člana zajednice.

Osobita uloga vjeronauka u školama je da promiče religiozno i socijalno sazrijevanje. On pomaže učeniku da sustavno i objektivno, u povezanosti s vlastitim pitanjima, na osobnoj i zajedničkoj razini, upozna (doživi) vjeru, te da stekne znanje i razumijevanje njezinih temelja, njezina odnosa prema drugim religijama i svjetonazorima, njezina povijesnog hoda i utjecaja na ljudsko društvo. Kroz sva četiri godišta program katoličkog vjeronauka prati temeljna pitanja vjere, vjerske tradicije, a istovremeno želi pomoći učenicima da razvijaju vlastite duhovne sposobnosti, etičko moralnu svijest i moralne vrijednosti.

Vjeronauk pomaže u usvajanju općeprihvaćenih ljudskih vrijednota, da učenici i sami postanu humanije osobe, i nadasve želi im pružiti cjelovitu sliku o sebi samome i svijetu u kojemu živi. U tu svrhu vjeronauk se, poštujući odgojno-obrazovnu vlastitost i ciljeve pluralne i demokratske škole, sustavno uobličuje u školski kurikulum kao i drugi nastavni predmeti, čuvajući dakako svoju vjersku,

odgojnu i obrazovnu posebnost.

Dakle, uloga vjeronauka u školama (1.- 4. god.) je da učenicima pruža:

- uvid u pitanja smisla života,
- uvid u cjelovito poznavanje katoličke vjere,
- uvid u njezine tradicije i vjersko-odgojne posebnosti,
- pomoć da razviju vlastite duhovne sposobnosti, etičko-moralnu svijest i moralne vrijednosti, izgrađen kritički odnos prema životu i svijetu.

Dodatna uloga vjeronauka u školama je da, osim izgradnje vlastite osobnosti i osposobljavanja za život u svijetu, Crkvi i društvu, mlade se želi odgajati za poštovanje i iskreni dijalog s različitim religijama i svjetonazorima, poštujući njihova uvjerenja, stavove i tradicije.

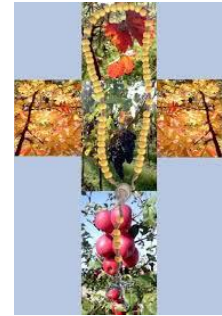
Vjeronauk pomaže učenicima, koji prolaze kroz odlučujuće razdoblje svoga odrastanja i određenja, da upoznaju povijesno-kulturalnu stvarnost u kojoj žive, opće moralne probleme suvremenoga čovjeka i društva i vrijednote Katoličke crkve.

Katolički vjeronauk u školi, po svom temeljnom sadržaju, odgojnoj i obrazovnoj zadaći, usredotočuje se na osobu Isusa Krista u otajstvu Presvetoga Trojstva, zatim na povijest spasenja, i osobito na Kristovo otkupiteljsko djelo, nauk i tradiciju Katoličke crkve, na njezine povijesne kulturalne i umjetničke izričaje, kao i na ukupan prinos kršćanske vjere koji učenike vodi prema njihovoj punoj ljudskoj i kršćanskoj zrelosti.

Vjeronauk omogućuje učeniku da slobodno, svjesno i odgovorno donosi osobnu odluku, oblikuje osobne stavove vjere, te da postigne važna životna uvjerenja i moralne vrijednote po kojima može ostvariti miran i plodan život u ljudskoj i crkvenoj zajednici.

Postoje specifične poteškoće srednjoškolskog vjeronauka, a one su se dogodile smanjivanjem satnice s dva na jedan sat tjedno, što je u odnosu na program ozbiljan problem. Tu su i poneki pogrešni stavovi naspram vjeronauka, slab odgojni i vjerski utjecaj vjeroučenika i dr. I kao takav, vjeronauk ima važnu ulogu te je prostor istinskog dijaloga između vjerskog i školskog znanja.

Budući da je naše društvo puno konfuzije, nesigurnosti i sumnji, iskrivljenih slika i obescijenjenih vrijednota, zadaća škole je da, osim obrazovanja i odgaja mlade ljude, a tu vjeronauk itekako može pomoći.

Vjeroučitelj Ivan Banožić

O vjeronauku u školi govore vjeroučenici

Kristijan Knežević, 1F

Vjeronauk sam pohađao i učio kroz cijelu osnovnu školu, pa kako je srednja škola viša razina učenja i znanja, odlučio sam još više obogatiti svoje znanje. Vjeronauk sam oduvijek volio i volim ga i dalje jer na njemu uvijek iznova nešto naučimo o svojoj vjeri i svemu ostalome. K tome, imao sam podršku i savjet mog krizmanog kuma da u srednjoj školi izaberem vjeronauk.

Mateo Drašković, 1F

Vjeronauk kao izborni predmet sam odabrao stoga jer sam odrastao u kršćanskoj obitelji i učim ga od malih nogu. Odlučio sam ga nastaviti pohađati i u srednjoj školi jer želim naučiti kršćanske običaje, upoznati samoga sebe kao religiozno biće i zblížiti svoj odnos s Bogom.

Bez potpisa, 1F

Ja sam vjeronauk izabrao kao kršćanin koji vjeruje u Boga, i jer mi je on lagan predmet (volim ga). S vjeronaukom u meni raste ljubav prema Bogu, a uči me kako lijepo i pošteno trebam živjeti. To mi je pomoć za otkrivanje vlastitog smisla života i uči me kako se s poštovanjem trebam odnositi prema drugima i njihovoj vjeri. Vjeronauk sam izabrao zato je me uči kako uz pomoć Boga i pošten život mogu lijepo živjeti.

Karlo Grošek, 1A

Vjeronauk sam izabrao zato jer u Boga vjerujem i jer želim naučiti više o sebi. Želim bolje upoznati svoju vjeru u Presveto Trojstvo, bolje upoznati sve svece kao primjere kako treba vjerovati i živjeti. Želim saznati više i o Božjem stvaranju.

Frane Buljan, 1A

Kako sam odgojen u kršćanskoj vjeri, logično je da sam se odlučio za vjeronauk. Moji roditelji su mi usadili vjeru koja je u meni duboko i nalaže mi da saznam još više o svojoj vjeri, i da bolje upoznam samoga sebe. Kroz prilagođeni vjeronaučni program bolje sazrijevam u svojoj vjeri. Vjeronauk je ono što ja volim.

Sven Greguraš, 1A

Izabrao sam vjeronauk jer na njemu učimo o Bogu u kojega vjerujem, poštujem i molim mu se. Odgajan sam da u Boga vjerujem, da druge poštujem, a tome me uči vjeronauk, koji mi još pomaže kako vjeru u Boga ojačati. Na vjeronauk idem da naučim još više o Bogu, o Isusu, svecima i da naučim stvari koje do sada nisam znao. Na vjeronauku se prije početka sata uvijek pomolimo i ja zato volim vjeronauk. Volim vjeronauk jer mogu saznati kako uistinu mogu biti kao kršćanin i kako mogu i sam širiti svoju vjeru. Izabrao sam vjeronauk jer sam odgajan kao vjernik, jer to volim i ponosim se biti kršćanin.

Luka Šourek, 1A

Vjeronauk sam izabrao kao vjernik i zato jer svake nedjelje idem u crkvu. Na vjeronauku volim raspravljati o raznim religijskim temama što nemam baš mogućnosti u svom svakodnevnom životu, zato sam ga izabrao. Odlučio sam se za vjeronauk zato jer sam se nadao da ću s istim interesima i druge upoznati. Kada sam prvi sat upoznao profesora vjeronauka, znao sam da nisam u svojoj odluci pogriješio. U

stvari, htio sam znati više i o svojoj i o drugim religijama jer sam po pitanju toga vrlo znatiželjan. Drago mi je što idem na vjeronauk i zahvalan sam i profesoru na novim saznanjima.

Vjeronauk ili Etika

Sati etike i vjeronauka gotovo uvijek prolaze u dobrom raspoloženju. Svi su radosni i opušteni, razgovaraju o zanimljivim stvarima i na zanimljiv način. Profesorice etike, a i profesor vjeronauka uvijek nađu malo više vremena za šalu i opuštenije teme. To ne znači da su svi drugi predmeti, bez obzira na svoju građu, neprihvatljivi, odbojni ... To su dva predmeta koji se, na nepravedan način, u učeničkom svijetu, pogrešno doživljavaju. Profesorica Helena je, na svoj stručni način progovorila o etici, predmetu kojim se izgrađuju temeljne ljudske vrijednosti.

Često se učenici, prilikom upisa u srednju školu, nađu pred pitanjem, što odabrati: vjeronauk ili etiku. Postoji uvriježeno mišljenje kako se na vjeronauku uči samo o

katoličanstvu, a na etici o svim religijama. Koliko god se to činilo tako, ipak nastavni planovi i programi pokazuju nešto drugo.

Osnovna razlika koju bih istaknula jest ta što vjeronauk gotovo uvijek započinje molitvom. Međutim, ta molitva može izostati ukoliko nastavu vjeronauka pohađaju učenici drugih vjeroispovijesti ili ateisti. Iako to može biti neobično, u praksi se pokazalo da na nastavi vjeronauka znaju biti i učenici islamske vjeroispovijesti kao i pripadnici raznih vjerskih manjina. Ovo pišem iz iskustva. Takvi učenici odgovorno i marljivo prate nastavu.

Vratila bih se sada na plan i program koji sam već ranije spomenula.

U prvom razredu srednjoškolskog obrazovanja, planom i programom vjeronauka, predviđeno je jednom nastavnom cjelinom obuhvatiti sve velike svjetske religije, politeističke i monoteističke. Učenici tada imaju priliku pobliže upoznati bilo koju religiju koja ih na osobit način zanima. Nudi im se i mogućnost produbljivanja saznanja raznim edukativnim sadržajima na internetu, iz religijskih leksikona, enciklopedija, sudjelovanjem u radionicama, predavanjima kao i posjet određenim vjerskim zajednicama ili sakralnim objektima (npr. džamiji, sinagogi, crkvi...).

Plan i program drugog razreda srednje škole predviđa upoznavanje različitih vjerskih zajednica, pokreta i denominacija koje su iznikle iz službenih religija. Učenici se susreću i s raznim duhovnim pokretima. Na taj način dobiju dovoljno informacija kako bi razvili toleranciju prema ljudima drugačijeg svjetonazora.

Da ne bi netko pomislio da se sadržaj kršćanstva, katoličanstva pogubio u svomu tome, naprotiv: u duhu međureligijskog i ekumenskog dijaloga, govori se o temama iz dogmatske, moralne i pastoralne teologije.

Vjeronauk kao predmet neizostavno korelira s nastavnim predmetom povijesti. On uvažava znanstvene metode i dostignuća, ne suprotstavljajući im se, komplementira ih u teloško-filozofsku misao. Vjera ne ulazi u znanost, kao što ni znanost ne ulazi u vjeru. Biti vjernik ne znači odbacivati znanstvene činjenice niti ih tendenciozno prikazivati u svrhu teoloških dokaza, kao što biti znanstvenik ne znači apriori biti nevjernik ili odbacivati transcendenciju.

Vjera je duhovna dimenzija ljudskog bića i na taj način se i realizira. Znanost polazi od eksperimenta, dokazivih činjenica, većinom materijalne naravi. Obje su traganje i otkrivanje.

Bibliju nećemo uzeti kao knjigu znanosti, već kao knjigu vjere. U njoj nećemo tražiti znanstvenu istinu, ali slobodno možemo potražiti duhovnu istinu, izbjegavat ćemo poistovjećivati znanstvene dokaze s biblijskom riječi.

Bibliju nazivamo Božja Riječ, ali je ta riječ pretočena ljudskim umom, talentom, kulturom, pa i ograničenjima vremena kojem su autori pripadali. Tumačeći biblijsku riječ,

bibličari pred sobom imaju niz pretpostavki koje su važne za njezino razumijevanje i tumačenje. Bibliju tumačiti doslovno, opasno je.

Zašto je to važno spomenuti? Učenici koji pohađaju vjeronauk nisu time lišeni drugih saznanja niti su u sukobu s razumijevanjem sadržaja prirodnih predmeta.

Sada nešto o nastavi etike. Etika je prije svega filozofska disciplina koja se bavi moralom. Plan i program etike uključuje upoznavanje različitih filozofskih sustava i moralno-etičkih stavova. Religijski sadržaji su ovdje u drugom planu. Općeljudske, humane vrijednosti imaju prednost. Naglasak je na izgradnji cjelovite, zrele osobe odgovorne u društvu. Učenike na nastavi etike nastavnik potiče na kritičko promišljanje svojih i tuđih stavova kao i društvenih zbivanja.

Nastavu etike pohađaju i učenici koji su vjernici bilo koje vjeroispovijesti kao i oni koji se deklariraju kao agnostici i/ili ateisti. Prema tome, koji god izbor napravili, dobro ste učinili. Oba predmeta će vas potaknuti da čitate, učite, promišljate, da se pitate i tražite, da se izgrađujete u dobre ljude, kako u moralnom tako i u vjerničkom smislu.

Evo što etici i vjeronauku kažu učenici koji su ti predmeti zanimljivi:

Robert:

„Na etiku idem jer nikad dosad nisam bio na takvom predmetu. Na vjeronauku sam bio u osnovnoj školi. Volim biti na satima etike jer ne radimo ništa teško.“

Toni kaže:

„Ne želim ići gdje idu svi ostali.“

Jure ističe:

„Odabrao sam etiku jer sam na vjeronauk išao u osnovnoj školi. Jednostavno sam htio nešto promijeniti. Vjeronauk mi se čini težim. Većina mojih prijatelja je na etici pa sam i ja htio biti s njima.“

Leonardo:

„Na etici nas je manje. Ne trebam se gužvati u razredu. Drago mi je da svatko može izraziti svoje mišljenje.“

Renato naglašava da na etiku ide jer nije preveliki kršćanin: *„Etika mi bolje ide.“*

Marin:

„Etiku kao izborni predmet sam odabrao iz više razloga. Vjeronauk sam pohađao u osnovnoj školi, primio sve sakramente i sad idem na etiku. Smatrao sam da ćemo na etici govoriti o bitnim moralnim zakonima koji će nam kad-tad trebati. Etika mi je zanimljiva i mislim da nisam promašio izbor.“

Nino:

„Nisam etiku odabrao zato što sam nevjernik nego zato što sam želio čuti nešto novo.“

Za Napon riječi napisala i s učenicima razgovarala:
Helena Novosel, nastavnica etike i vjeronauka

SVJEDOČANSTVO GLORIJE POLO

Tko je Gloria Polo?

Glorija Polo je **Kolumbijka koja je doživjela nesreću s udarom munje** na kišoviti **petak 5.5.1995.** kod Nacionalnog sveučilišta u Bogoti oko 16 sati i 30 minuta, a po zanimanju je stomatologinja.

Što se to točno tada dogodilo?

Nećak, ona i njen muž išli su do Fakulteta za zubne bolesti, da uzmu nekoliko knjiga koje su im trebale radi disertacije na kojoj su zajedno radili. Glorija i nećak išli su zajedno pod kišobranom, a njen suprug uz duž zida glavne biblioteke da bi se zaštitio od kiše. Dok su se približavali jednom drvoredu stabala, iznenada ih je pogodila munja, tako jako da su ona i nećak pougljenili.

Nećak je bio na mjestu mrtav. Pokušaj ponovnog oživljavanja bio je bezuspješan. Glorija je davala znakove života iako je imala sama potpuno spaljeno tijelo.

Zahvaljujući njenoj sestri koja je bila po zanimanju doktorica, prebačena je u bolnicu, i tamo je priključena na aparat, bez šansi da preživi.

Nakon predugog stajanja srca bila je u komi, a svaki pokušaj oživljavanja bio je bezuspješan.

O čemu Glorija Polo svjedoči?

Svjedoči o životu izvan ovoga života, i čudnovatom povratku u ovozemaljski život. Nekoliko je dana ležala u komi, a za to vrijeme bila je u Onostranosti. Odatle je donijela važnu poruku.

Zašto je napisala knjigu Svjedočanstvo?

Knjiga je pogled na beskrajnu Božju ljubav prema nama ljudima i pogled na Božje čudo koje se po njoj dogodilo.

Kako je Glorija Polo prije nesreće živjela kao vjernica (kršćanka)?

Iako se nije u potpunosti odrekla vjere (kršćanstva) često se protivila kršćanstvu, te je mislila da su magija i slične stvari važnije od vjere u Boga.

Gdje je Glorija Polo bila u vrijeme kome?

Bila je pred vratima raja i pakla, u Onostranosti.

Što je vidjela u Onostranosti?

Vidjela je svoje pokojne roditelje i neke druge poznate duše pred vratima raja i pakla, a vidjela je i stravične prizore pakla i duša koje pate u njemu.

Poruka Glorije Polo nama smrtnicima!

Đavao, to podmuklo biće stvarno postoji i zavodi slabe i nevjerne. Bog je jedini svemogućí duh koji svojom neprocjenjivom beskrajnom ljubavlju može oprostiti grijeh grešnicima ako mu se iskreno obrate i pokaju se. Njegovo Milosrđe je veliko.

Mario Studen, 1.A

PARLAONICA:

Pravo na život ili pravo na izbor života

Tema koja je zbog svoje ozbiljnosti, osjetljivosti i živom svakodnevicom privukla pozornost i naših učenika i profesora. Jednostavan razlog je Život. O tome kakav je odnos prema životu, očekivano, čulo se različitih razmišljanja. Bilo je vrlo živo, svatko je mogao tvrditi i braniti svoje tvrdnje argumentima kojima će svoje tvrdnje dokazati i učiniti ih uvjerljivima. Evo kako je to izgledalo:

U ponedjeljak 17. ožujka 2014. održana je parlaonica na kojoj su učenici trećih razreda raspravljali o „Pravu na život ili pravu na izbor života“. Voditelji i organizatori parlaonice bili su profesori Škole Dalma Mišura i Ivan Banožić.

Parlaonici su još nazočili: ravnatelj škole Renato Matejaš, pedagoginja Škole Sanja Ajman, profesorica Romana Bogut, profesor Josip Ivasić i na kraju se priključila profesorica Helena Novosel.

Teme o kojima se raspravljalo bile su:

A b o r t u s,

E u t a n a z i j a,

M e d i c i n s k i p o t p o m o g n u t a o p l o d n j a,

B o l e s t i p a t n j a.

Nakon uvodnog izlaganja voditelja parlaonice, uslijedilo je početno „ispitivanje terena.“ Učenici etike pokušavali su zastupati „pravo na izbor života“ a učenici vjeronauka su branili „pravo na život“. Navodili su se i konkretni primjeri iz svakodnevnog života iz kojih se moglo zaključiti koji su stvarni razlozi prekida začetog života. Malo-pomalo, većina učenika i profesora iznosili su svoja mišljenja o abortusu i legalizaciji abortusa u Hrvatskoj, ističući da je pravo na život ispred prava na izbor života.

Iz prvog dijela parlaonice izdvojena neka mišljenja su:

- Pravo na život svakako je ispred prava na izbor.
- Kamo vodi „civilizacija“ koja ubija vlastitu djecu, i to radi prava na život?
- Osim ako nije spontani pobačaj, svaki drugi pobačaj (namjerni, bez opravdanja) čisto je ubojstvo, bez obzira koliko je to stvorenje malo (9 dana ili 9 mjeseci).
- Mnogi životi ne bi postojali da je majka poslušala mišljenje doktora o tom je li njena trudnoća „rizična“ ili ne, s tim da se tu ne negira činjenica da postoje vrlo rizične trudnoće, no tu je suprotstavljeno pravo na život majke i pravo na život djeteta.
- Većina pobačaja je izvršena radi pukog komoditeta.
- Prema **Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece** u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana.

- Čak 93 posto žena koje u Hrvatskoj abortiraju starije su od 20 godina, a 78 posto njih već su majke, i to najčešće u braku. Svaka četvrta trudnica iznad 35 godina abortira! Pobačaj je, slažu se stručnjaci, u Hrvatskoj još uvijek metoda kontracepcije kojoj pribjegavaju zrelije, najčešće zaposlene i udane žene, u slučaju da zatrudne s trećim djetetom koje nisu planirale. Zabilježeno je kako je [tijekom 2011. godine prijavljeno 10.401 prekida trudnoće, od čega ih je 4.347 ili 41.8 posto bilo na zahtjev žene](#). U usporedbi s 2010. godinom, porastao je i ukupan broj prekida trudnoća, kao i onaj na zahtjev žena.
- Iako u društvu postoji opće mišljenje da na pobačaj najčešće odlaze mlade djevojke, studentice ili srednjoškolke, koje ostanu u drugom stanju, žene izrazito lošeg socijalnog stanja ili one sumnjivog morala, podaci govore upravo suprotno. Najveći broj žena bio je u dobi od 20 do 34 godine. Njih 69,5 posto imalo je već barem jedno dijete, 65 posto bilo ih je u braku, većina je imala srednju školu, a 54 posto bilo ih je zaposleno. Među roditeljama samo je 17,8 posto žena imalo već dvoje ili više djece, a među onima koje su abortirale njih 53 posto.
- Troškove abortusa podmiruje sama žena, a cijene se kreću oko 1800 kuna.
- Pravo na pobačaj legalizirano je zakonom iz 1978. godine. Zakon je pun manjkavosti i nije prilagođen niti vremenu niti volji većine.

U drugom dijelu parlamenta na sličan način se nastavilo raspravljati na temu eutanazije (vremenski kratko) i na temu medicinski potpomognuta oplodnja (vremenski nešto duže).

Što se tiče eutanazije, tu su stvari malo drugačije, a zaključak je da i tu treba biti oprezan, kada se treba donijeti odluka o prekidu nečijeg života, makar on samo ovisio o skupim bolničkim aparatima.

Medicinski potpomognuta oplodnja (uz temu abortus) ušla je završnu raspravu (curilo je vrijeme), a mnogi su htjeli o tome govoriti.

Katolička crkva protivi se svakom obliku medicinski potpomognute oplodnje. Prvi razlog je isti kao i protivljenje svakoj kontracepciji, jer se bračni odnos odvaja od prokreacije. Drugi razlog je protivljenje zamrzavanju zametaka, za koji smatraju da oštećuje zametke te ih dovodi u opasnost da se par ne vrati po njih, kao i selekcija zametaka koja se navodno provodi kod zamrzavanja zametaka. Inače, većina je za medicinski potpomognutu oplodnju, ukoliko je ona samo pomoć bračnim supružnicima koji imaju poteškoća redovitim putem začeti život.

Ivan Banožić

Arijan je izvrstan sportaš i uzoran učenik

U svakom broju Napona riječi s radošću govorimo o učenicima koji na dosljedan način promiču sportski duh. Ako se usto rezultatima izdižu iznad prosjeka onda doista zaslužuju svaku pohvalu. Arijan Islami, učenik 3.h razreda, svojom upornošću uspijeva postići rezultate koji će mu omogućiti sudjelovanje na Olimpijskim igrama.

O tome što ga je privuklo „kraljici svih sportova“ atletici, skromni Arijan za Napon riječi piše:

Sve je počelo dok sam još bio u osnovnoj školi. Arijan je dalje nastavio: U Zagrebu se održavalo školsko natjecanje u atletici, bilo je to prvo kolo u 8. razredu. Tamo sam veoma dobro nastupio te su mi članovi atletskog kluba Agram prišli i ponudili mi da počnem trenirati kod njih. Bio sam jako iznenađen. Za mene je to došlo neočekivano. Jednostavno se nisam smatrao dovoljno dobrim da bih ušao u krug ozbiljnih atletičara. U početku sam rijetko dolazio na treninge i nisam se nadao da ću se atletikom profesionalno baviti. Atletici sam se posvetio na kraju osnovne

škole. Tada sam počeo trenirati skoro svaki dan. Treninzi i natjecanja su me atletici još više približili što. To me motiviralo da se još više potrudim i opravdam ukazano mi povjerenje. U početku je bilo jako teško, ali s vremenom je bilo sve lakše. Uz sve što mi se događa nad glavom mi je lebdjela i škola. Ne zbog učenja, to mi stvarno nije bio problem. Profesorima se zahvaljujem na razumijevanju, posebno razredniku Mariju Božuriću koji mi je moje česte izostanke opravdavao. Problem je jedino bio taj što sam npr. ujutro od 8 do 11 bio na

treningu, a od 12 do 19 u školi. Zbog toga nisam imao puno slobodnog vremena. Kasnije sam se priviknuo na takav ritam pa sam stekao radne navike i sve mi je bilo puno lakše. Uz to silno i naporno treniranje dolaze i uspjesi. Prvih 6 mjeseci sam polako ostvarivao solidne rezultate. Tijekom godine imao sam puno natjecanja, ali jedno ono najvažnijih je bilo državno. O Državnom natjecanju Arijan ističe kako je neočekivano zablistao i pobijedio. Bio je to odličan uspjeh i jedno novo iskustvo. Nakon toga počelo je ono najbolje, počeo sam ići na natjecanja izvan Hrvatske. Uslijedili su pozivi za reprezentaciju. Tog trenutka se uvijek sjećam. Osjećao sam se sretnim i zadovoljnim. Od tad sam se počeo još više truditi, stvorio sam si cilj koji pokušavam ostvariti. Ove godine preda mnom je nešto o čemu svaki sportaš može sanjati da ode, a to su Olimpijske igre mladih koje se održavaju u Kini. Do toga mi ne nedostaje puno, potrebno je baciti normu koju sam ja ispunio ovaj vikend na natjecanju te sada odlazim u Azerbejdžan gdje se održavaju kvalifikacije za Olimpijske igre. Tamo trebam ostvariti rezultat koji će me svrstati među prvih osam te s time idem na Olimpijske igre. U ovom vremenu ulažem najveći trud do sada jer to želim, želim ostvariti svoj cilj, svoj san.

Arijan Islami, 3.h

List se ostvaruje u suradnji učenika i profesora.

REDAKCIJA LISTA:

Magdalena Bednjanec, Jana Čuška, Jelena Anić, Iva Petrak, Matija Puzjak, Ivan Bukvić, Luka Berać, Tomislav Jug, Borneo Culović, Bruno Belošević, Petar Medaković, Filip Pavek, Sven Sever, Viktor Maljevac, Dominik Abramušić, Mario Studen, Filip Misimi, Josip Topolovec, Matko Baričević, Petar Čmarec, Kristijan Knežević, Luka Šourek, Karlo Grošek, Sven Greguraš, Mateo Drašković, Kristijan Katavić i Andrej Kralj

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA: Doroteja Bednjanec

VODITELJ: Mile Pervan

IZDAVAČ: Elektrotehnička škola

ZA IZDAVAČA: Renato Matejaš, ravnatelj

GRAFIČKI UREDNIK I PRIJELOM: Darko Velicogna

STALNI SURADNICI: Anita Brigović, prof., Mirjana Čakara, prof., Renato Matejaš, prof. i Ivan Banožić, prof.

PROFESORI SURADNICI: Boženka Barbir, Elizabeta Abramović-Tešija, Zora Pervan, Sanja Telebar Erceg, Helena Novosel, Romana Bogut

**List učenika Elektrotehničke škole, Konavoska 2, Zagreb
Školska godina 2013./2014.**

Godina 23. Broj 41.